

נייר עמדה בנוגע להשבת שירותי הרפואה המשלימה למסגרות הציבוריות ובקהילה 17.4.20

מיליוני טיפולי רפואה משלימה ניתנים מדי שנה הן ביחידות הרפואה המשלימה בבתי החולים, בקופות החולים ובקהילה – רק בקופות יש כשני מיליון טיפולים בשנה. לאור הנחיית משרד הבריאות, הוקפאו שירותי הרפואה המשלימה בקופות החולים, במגזר הפרטי ובמידה רבה גם בבתי החולים.

הרפואה המשלימה פועלת לשיכוך כאבים אורתופדיים, כאבי ראש ומיגרנות, ומסייעת להפחתת סטרס וחרדה, כמו גם הכוונה לאורח חיים בריא ולרפואה מונעת. העדר טיפולים ברפואה המשלימה, דווקא בתקופה משברית זו, עלול לגרום לסבל למטופלים ובחלק מהמקרים להחמרה במצבם הרפואי. לראיה, אנו מצרפים כאן תוצאות סקר ראשוני שבוצע בציבור הרחב כשאלון אנונימי בנושא וכולל סיכום של יותר מ-1000 שאלונים שמלאו מטופלים ברפואה סינית, כמו גם כמה מאות הערות (מצרפים למכתב). בין היתר, מלמדות תוצאות הסקר כי:

- 71.2% מהמטופלים מרגישים החמרה במצבם, לעומת מצבם לאחר הטיפול האחרון שקיבלו
- יותר מ-40% מהמטופלים סובלים מתופעות או תסמינים חדשים מעבר לבעיה הרפואית העיקרית ממנה סובלים
- קרוב לשליש מהמטופלים נוטלים תרופות נוספות עקב החמרת הבעיה הרפואית העיקרית ממנה סובלים

אנו מציעים, אם כן, כי לשקול השבה הדרגתית של פעילות הרפואה המשלימה, מהסיבות הבאות:

1. הפחתת סבל המטופלים – בימי שיגרה מסייעת הרפואה המשלימה לעשרות אלפי מטופלים ביום בהתמודדות עם כאבים, מחלות כרוניות, מצבי לחץ, דכאון וחרדה ועוד.
2. הפחתת עומסים הנוצרים בשירותי הבריאות על רקע החמרת מצבם הרפואי של מטופלים אשר בימי שיגרה נעזרים בטיפולי הרפואה המשלימה לצמצום הצורך בתרופות וטיפולים רפואיים קונבנציונאליים

ברור לנו כי אין אפשרות להשיב את הפעילות של הרפואה המשלימה כמקשה אחת, אך ברצוננו להציע מתווה להשבה הדרגתית של פעילויות הרפואה המשלימה באופן שיביא בחשבון את אופי הטיפול, היכולת להקפיד על חשיפה קצרה ולהשתמש במיגון מקסימלי כדרוש לפי הנחיות משרד הבריאות.

משום כך, אנו מבקשים לשקול בשלב ראשון מתן היתר מיידי להפעלת שירותי הדיקור הסיני (אקופונקטורה). הטיפול בדיקור סיני נותן מענה טיפולי רחב ביותר ובהינתן הנחיות ברורות על ידינו, ניתן לבצעו במיגון מלא ככל הנדרש ובאינטראקציה קצרה מאד בין מטפל למטופל. במקביל, ניתן, להערכתנו, לאפשר במיידי פעילותם של התחומים הבאים – נטורופתיה, טיפולי גוף-נפש (דמיון מודרך, מיינדפולנס) והומיאופתיה, במתווה המאפשר ריחוק מספק ומיגון, כמו גם טלמדיסין.

בנוסף ניתן לשקול השבה מיידי של טיפולי מגע כמו טווינה ואוסטאופתיה, שהינם טיפולים קצרים. ניתן להתאים ולמקד גם טיפולי מגע אחרים (רפלקסולוגיה, עיסוי, שיאצו) לטיפולים קצרי טווח.

בהקשר זה אנו מציינים כי אושרה זה מכבר עבודתם של מטפלים בתחומי הפיזיותרפיה והכירורפיקטיקה – המחייבים מגע קרוב בין מטופל למטפל. בהמשך, עם השבת שירותי רפואה המאפשרים מגע הדוק וממושך יותר עם המטופלים, יש להשיב את כל מקצועות הרפואה המשלימה באופן מלא.

כמתחייב, תלווה השיבה לפעילות בכל התחומים במתן הנחיות ברורות למטפלים באשר ל:

- א. עבודה נקייה וממוגנת כדרוש, לפי הנחיות משרד הבריאות
- ב. ביצוע סינון קפדני בטרם קבלת המטופלים למרפאה שמטרתו:
 - i. מניעת הגעת מטופלים למרפאה עם תסמינים חשודים ל- COVID-19.
 - ii. הקפדה על טיפול רק במקרים של צורך רפואי חיוני או דחוף.
- ג. קיום יומן תורים מסודר ומרווח, למניעת המתנה והתקהלות בחדרי המתנה.

בברכה,

ד"ר גלי שטופמן, מנהלת המרכז לטיפול משלים, המרכז הרפואי ברזילי
פרופ' אלעד שיף, מנהל פנימית ב' ומערך רפואה אינטגרטיבית, המרכז הרפואי בני ציון
ד"ר עדי צוונג-גונן, מנהלת אגף הרפואה - מכבי טבעי
ד"ר מנחם אוברבאום, מנהל המרכז למשולב לרפואה משלימה, המרכז הרפואי שערי צדק
ד"ר ענת חמיצר לוסקי, רופאה ראשית – מאוחדת משלימה
מר אלי כהן, מנהל אדמיניסטרטיבי - מאוחדת משלימה
מר אביב מסינגר, ראש תחום רפואה סינית באגף הנשים, המרכז הרפואי שיבא, תל השומר
מר אייל שפרינגר, מנהל המרכז לרפואה אונקולוגית משולבת משלימה, מרכז רפואי ת"א - איכילוב
מר גיא פולק, מנהל השירות לרפואה משלימה, מרפאת כאב, בית החולים אסותא אשדוד
גב' נעמי תקווה, מנהלת היחידה לאונקולוגיה אינטגרטיבית, בית החולים מאיר
ד"ר תומר אגוזי, מומחה לרפואת משפחה, יו"ר חברה ישראלית לרפואה משלימה
מר נועם עזרא, יו"ר האגודה הישראלית לריפוי סיני מסורתי
מר שמעון כהן, יו"ר אגודת הנטורופתים בישראל
מר עוזי רוזנצוויג, יו"ר האגודה הישראלית להומאופתיה קלאסית
פרופ' זהרה יניב, יו"ר העמותה הישראלית לצמחי מרפא
גב' אורית מנשה, יו"ר הלשכה לרפואה סינית בישראל
מר גידי גור, יו"ר איגוד ההרבליסטים הקליניים
מר גבעון פלד, יו"ר איגוד מקצועות העיסוי בישראל
גב' לנה שטרן, מייסדת ויו"ר עמותה, המרכז לסיוע הוליסטי למתמודדים עם מחלת הסרטן
ע"ש יורי שטרן